

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 30.4.2026
Sayı : 674

10/4143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1 Mayıs İşçi Bayramı aynı zamanda Emek ve Dayanışma Günü vesilesiyle; ülkemizdeki çalışma hayatının kronikleşen sorunlarının tespiti, işçi ücretlerin insani yaşam standartlarına çekilmesi, iş cinayetlerinin önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi, çocuk işçiliği ile mücadelenin etkinleştirilmesi ve MESEM kapsamında çalışan gençlerin iş güvenliği koşullarının iyileştirilmesi amacıyla; Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye'de çalışma hayatı, ekonomik kriz ve denetimsizliklerin gölgesinde tarihsel bir eşikten geçmektedir. 1 Mayıs, emeğin kutsallığını kutlama günü olmasının yanı sıra, işçilerin karşı karşıya kaldığı yakıcı sorunların çözüm yollarını aramak için de bir muhasebe günüdür.

Enflasyonist ortamda asgari ücretin temel ücret haline gelmesi, çalışanların büyük çoğunluğunu yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkûm etmiştir. Vergi dilimlerindeki adaletsizlik ve sendikalaşma oranlarının düşüklüğü, işçilerin ekonomik haklarını savunmasını engellemekte; reel ücretler her geçen gün erimektedir.

Bunların yanı sıra, Türkiye, iş cinayetlerinde Avrupa'da ilk, dünyada ise üst sıralardaki yerini korumaktadır. "Kaza" denilerek geçiştirilen ölümlerin büyük çoğunluğunun, maliyet odaklı çalışma politikaları ve yetersiz denetimler sonucunda yaşandığı bir gerçektir. İnşaat, maden ve tarım sektörleri başta olmak üzere her yıl binlerce işçi önlenebilir sebeplerle hayatını kaybetmektedir.

Çocuk işçiliğindeki artış oranları ise sadece ekonomik bir zorunluluk olarak görülmemeli, aynı zamanda bir sosyal politika iflası olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir. Özellikle Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) kapsamında "stajyer" veya "çırak" adı altında sanayide çalıştırılan öğrencilerin; eğitim haklarından mahrum kalması, ağır iş kollarında korumasız bırakılması ve son dönemde artan çocuk işçi ölümleri, iktidarın sosyal politikadaki iflasını gözler önüne sermekte ve bu konunun ülkemizin çözülmesi gereken en önemli sorunlarından biri olduğunu açıkça göstermektedir.

Aynı konu bağlamında, taşeronlaşma, kayıt dışı istihdam ve esnek çalışma modelleri de görmezden gelinen bir başka sorunlar zinciridir. Taşeronlaşma, kayıt dışı istihdam ve esnek çalışma modelleri işçilerimizin kıdem tazminatı ve emeklilik haklarını gasp etmektedir. Özellikle mevsimlik tarım işçileri ve göçmen emeği, hiçbir yasal güvencesi olmadan modern kölelik koşullarında çalıştırılmaktadır.

Dolayısıyla, Ücretlerin insani yaşam standartlarına çekilmesi ve vergi adaleti için yasal düzenlemelerin tartışılması, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun uygulanmasındaki aksaklıkların tespiti ve caydırıcı yaptırımların belirlenmesi, mesleki eğitim adı altında çocuk emeği sömürüsünün engellenmesi ve bu merkezlerdeki iş güvenliği ihlallerinin soruşturulması, örgütlenmenin önündeki baraj ve baskıların kaldırılarak toplu iş sözleşmesi düzeninin bir an önce güçlendirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak; Türkiye'nin bir "ucuz iş gücü cenneti" olmaktan çıkarılıp, emeğin değer bulduğu, iş sağlığı güvenliğinin sağlandığı ve çocukların fabrikalarda değil okulda olduğu bir çalışma düzenine kavuşması adına Meclis tarafından bir araştırma yapılması elzemdir.